

Startnotitie pMIEK 2.0 Provincie Noord-Holland

Plan van aanpak tweede ronde integraal
programmeren energie infrastructuur

Noord-Holland

Definitief, 7 november 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Waarom Integraal Programmeren?	3
Wat is Integraal Programmeren?	3
De aanpak	5
Waar werken we naartoe?	5
Lessons Learned eerste iteratie	5
Hoe werken we daar naartoe?	6
Planning & Proces	7
Data & digitalisering	8
Financiering en inzet	9
Communicatie	9
Rollen en verantwoordelijkheden	10
Projectorganisatie	10
Ambtelijke afstemming	10
Bestuurlijke afstemming	10
Besluitvorming en vaststelling	11
Publieke borging	11
Borging investeringsplannen netbeheerders	11
Rollen en verantwoordelijkheden	11

Inleiding

In juni 2023 is in zowel Noord-Holland Noord als Noord-Holland Zuid de eerste iteratie integraal programmeren afgerond.

Dit heeft vier producten opgeleverd:

- [Energievisie Noord-Holland Noord](#)
- [Energievisie Noord-Holland Zuid](#)
- [Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat \(pMIEK\) Noord-Holland Noord](#)
- [Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat \(pMIEK\) Noord-Holland Zuid](#)

Integraal programmeren is een iteratief proces, waarbij de uitkomsten en opbrengsten elke twee jaar herzien en geactualiseerd worden. Deze startnotitie dient als startpunt voor de tweede iteratie integraal programmeren, waarin we dit keer gaan programmeren voor Noord-Holland als geheel. Hierin maken we als provincie, gemeenten, netbeheerders en andere betrokken stakeholders afspraken over hoe we dit proces van 'integraal programmeren' in Noord-Holland gaan uitvoeren. We maken hierbij gebruik van onze leerpunten en ervaringen van de vorige iteratie.

Waarom Integraal Programmeren?

Het energiesysteem is volop in ontwikkeling, door o.a. de klimaat- en energietransitie, bevolkingsgroei en de groei van de economie. Het elektriciteitsnet moet in korte tijd fors worden uitgebreid, het hoge druk-gasnetwerk wordt voorbereid op het transport van waterstof en er moeten warmtewetten worden aangelegd. Daarnaast zal fors geïnvesteerd worden in opslag en flexibiliteit om het systeem in balans te houden. Dit vraagt om een helder beeld op het energiesysteem van de toekomst (een Energievisie) en om een programmering van de hiervoor benodigde energie-infrastructureur, in afstemming met de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, verduurzaming van de industrie en mobiliteit, etc.

De afgelopen jaren is er groeiende schaarste op het elektriciteitsnetwerk: vraag en aanbod van elektriciteit zijn hoger dan de beschikbare netcapaciteit. De verwachting is dat de vraag naar elektriciteit fors blijft groeien door de verduurzaming van de gebouwde omgeving, bedrijven, landbouw en mobiliteit, mogelijk tot een verviervoudiging van de elektriciteitsvraag. Ook het decentrale aanbod van elektriciteit – zonne- en windenergie – groeit door. De ontwikkelingen gaan nu zo snel dat de netbeheerders deze niet kunnen bijhouden; de netbeheerders hebben beperkt beschikking over menskracht en middelen. Ook neemt de druk op de schaarse ruimte toe. Dit vraagt om meer sturing op het energiesysteem van de toekomst. Door het energiesysteem als geheel te beschouwen en te verbinden aan (verwachte) ruimtelijk-economische ontwikkelingen, ontstaat een integrale visie. Zo wordt het mogelijk het energiesysteem voor te bereiden op de toekomst.

Wat is Integraal Programmeren?

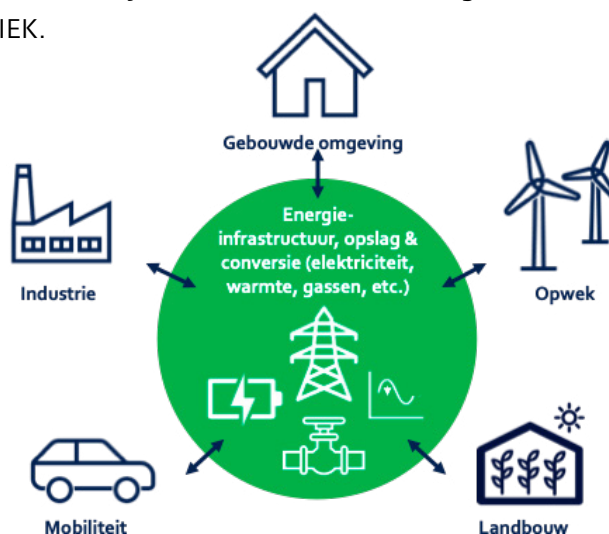
Het centrale doel van integraal programmeren is het schetsen van een gezamenlijk beeld en het

maken van gezamenlijke keuzes over toekomstige uitbreidingen in het energiesysteem (elektriciteit, duurzame gassen zoals waterstof, warmte, opslag, conversie), in samenhang met de beoogde ontwikkeling van woningbouw, mobiliteit, verduurzaming van de industrie, landbouw, opwek, etc. Dit alles met het oog op het tijdig realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem om daarmee ruimtelijke, economische en klimaatdoelstellingen te faciliteren.

De regionale programmering zal een doorwerking krijgen in de Investeringsplannen (IP) van de netbeheerders en investeringsbeslissingen voor niet-gereguleerde infrastructuur (bijv. warmtenetten), én overheden laten de programmering doorwerken in het omgevingsbeleid (zie de paragraaf Borging voor meer details). Landelijk is afgesproken dat het pMIEK uit de tweede iteratie in februari 2025 wordt opgeleverd, zodat de resultaten kunnen worden meegenomen in het Investeringsplan 2026 (IP 2026) van de netbeheerders. Projecten van nationaal belang kunnen dan worden aangedragen voor het nationale MIEK.

Integraal programmeren is:

- Een **gezamenlijk proces** van in ieder geval overheden en netbeheerders,
- gericht op het **ontwerpen en plannen** (in tijd en plaats) van en keuzes maken over toekomstige energie-infrastructuur, opslag en conversie,
- in nauwe samenhang met de ruimtelijke en sectorale planvorming voor **energievraag en -aanbod** (industrie, mobiliteit, gebouwde omgeving, landbouw, opwek),
- op basis van een **publieke afweging**.

Integraal programmeren richt zich op alle sectoren binnen het energiesysteem (industrie, bedrijventerreinen, bestaande gebouwde omgeving, woningbouw, land- en glastuinbouw, mobiliteit en opwek, etc.) en op infrastructuur voor elektriciteit, warmte en duurzame gassen zoals waterstof en groen gas. Andere relevante energiedragers zoals brandstoffen en CO₂ worden wel meegenomen als belangrijke ontwikkeling binnen het energiesysteem, maar maken geen deel uit van de te selecteren pMIEK-projecten. Voor elektriciteitsprojecten wordt er specifiek gefocust op hoogspanningsstation (HS) en HS/middenspanningsstations en verbindingen. Door het lokale karakter van laagspanningsstations (LS) en MS-stations en -verbindingen vallen deze buiten de scope van provinciaal programmeren. Hieraan wordt gewerkt op lokale schaal.

Hoe past integraal programmeren in de Taskforce Energie-infrastructuur?

In de Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland werken de provincie, netbeheerders Liander, TenneT en Gasunie, gemeenten en waterschappen aan de versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnet, en het stimuleren van slimme energie-oplossingen bij netcongestie.

De Taskforce heeft als doelstelling: (zie ook de website van de [Taskforce](#))

1. Versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnet;
2. Ontwerp en programmering van het toekomstig hybride integraal energiesysteem;
3. Stimulering van slimme energie-oplossingen bij netcongestie.

Deze startnotitie richt zich op spoor 2, waarin we het Programmeren van het toekomstig energiesysteem in Noord-Holland oppakken. Integraal programmeren is gericht op de middellange en lange termijn: vanaf 2030 en verder. Spoor 1 en 3 richten zich meer op de korte termijn. Uiteraard wordt – waar van toepassing – wel de samenwerking gezocht.

De aanpak

Waar werken we naartoe?

We werken toe naar een integraal beeld van energievraag (o.a. wonen, bedrijven, mobiliteit) en energie-aanbod (o.a. zon en wind) voor 2030, 2040 en verder. En we werken aan een gezamenlijke visie op hoe de verschillende infrastructuren voor elektriciteit, waterstof, warmte en andere energiedragers zich kunnen ontwikkelen. Dit is ook een ruimtelijke opgave en vraagt om ruimtelijke keuzes (bijvoorbeeld: hoe kunnen vraag en aanbod worden gecombineerd, hoe kunnen ontwikkelingen gestuurd of gefaseerd worden?). Uiteindelijk moeten er afspraken over concrete projecten worden gemaakt waarmee de investeringsprogramma's en – beslissingen van netbeheerders in lijn zijn met de ruimtelijke ontwikkelingen in het omgevingsbeleid van gemeenten en provincie.

Het integraal programmeren 'landt' in 3 producten:

- 1. Een Energievisie:** een visie waarin de (gewenste) ontwikkelingen in het energiesysteem en de richtinggevende principes zijn vastgelegd, inclusief een afwegingskader (om de investeringen in de energie-infrastructuur te kunnen prioriteren en programmeren). Voortbouwend op de eerder opgestelde Energievisies van Noord-Holland Noord en – Zuid, zal er in deze iteratie een visie worden opgesteld die niet enkel bepalende keuzes agendeert, maar ook meer structurerende keuzes maakt. De Energievisie zal een overkoepelende en integrale visie van het energiesysteem van Noord-Holland omvatten, en gebruik maken van het regionaal schaalniveau om de visie van onderop op te bouwen. Hiermee is de energievisie structurerend van aard. De energievisie maakt keuzes, bijvoorbeeld ten aanzien van ontwikkeling van knooppunten, slimme oplossingen, gebruik van waterstof, etc. De energievisie wordt vastgesteld als programma onder de provinciale omgevingsvisie, en kan desgewenst worden doorvertaald naar omgevingsvisies, omgevingsplannen en de provinciale omgevingsverordening. Mogelijk geldt voor de energievisie dan ook een M.E.R.-plicht.
- 2. Een Provinciaal MIEK,** met daarin prioritaire projecten voor realisatie van regionale energieinfrastructuur, passend in en versnellend voor het toekomstig energiesysteem.
- 3. Een uitvoeringsprogramma,** waarin de bevindingen uit de Energievisie en het pMIEK vertaald worden naar concrete activiteiten en acties. Daarnaast wordt hierin vastgelegd hoe, door wie en wanneer deze acties worden uitgevoerd.

Lessons Learned eerste iteratie

Uit de eerste iteratie zijn verschillende *lessons learned* gekomen, die als input hebben gediend voor het vormgeven van de aanpak van deze tweede iteratie. Hieronder een samengevoegd overzicht van de belangrijkste *lessons learned*:

- 1. Uitgebreidere ambtelijke en bestuurlijke afstemming:** Door de landelijke gestelde deadline voor het opleveren van de eerste iteratie, kende de vorige iteratie korte doorlooptijden. Hierdoor was er beperkte tijd beschikbaar voor de ambtelijke en bestuurlijke afstemming van het pMIEK en de Energievisie met en binnen de betrokken organisaties. Deze iteratie kent daarom een langere doorlooptijd, waarin tijd moet worden gereserveerd voor meer ambtelijke en bestuurlijke afstemming.
- 2. Kwantificeren regionale energievraag en aanbod:** Om te kunnen bepalen waar toekomstige investeringen in energie infrastructuur nodig zijn, is het van belang om inzicht te

hebben in toekomstige energievraag – en aanbod op regionale en lokale schaal. Dit is in de eerste iteratie vooral gebeurd via een kwalitatieve analyse van beleid, visies en plannen. In de tweede iteratie zal dit d.m.v. het delen en analyseren van data meer gekwantificeerd worden. Hierdoor wordt gedetailleerder inzicht verkregen in potentiële toekomstige knelpunten in het energiesysteem en kunnen er gerichte oplossingen gevonden worden, passend bij de energievraag – en aanbod van een gebied.

- 3. Objectiever en verbreed de scoring op het afwegingskader:** Bij het selecteren van het pMIEK is in de eerste iteratie gebruik gemaakt van een afwegingskader, dat aangeeft op welke gronden bepaalde projecten als prioritair aan te merken zijn. Ondanks dat dit afwegingskader een goed hulpmiddel is bij het maken van keuzes rondom de te selecteren projecten, is het in de eerste iteratie kwalitatief en zonder brede afstemming toegepast. Door de toepassing van het afwegingskader in de tweede iteratie objectiever te maken en breder af te stemmen met de verschillende stakeholders, wordt het selectieproces transparanter en kan beter verantwoord worden waarom bepaalde projecten wel of niet geselecteerd zijn.

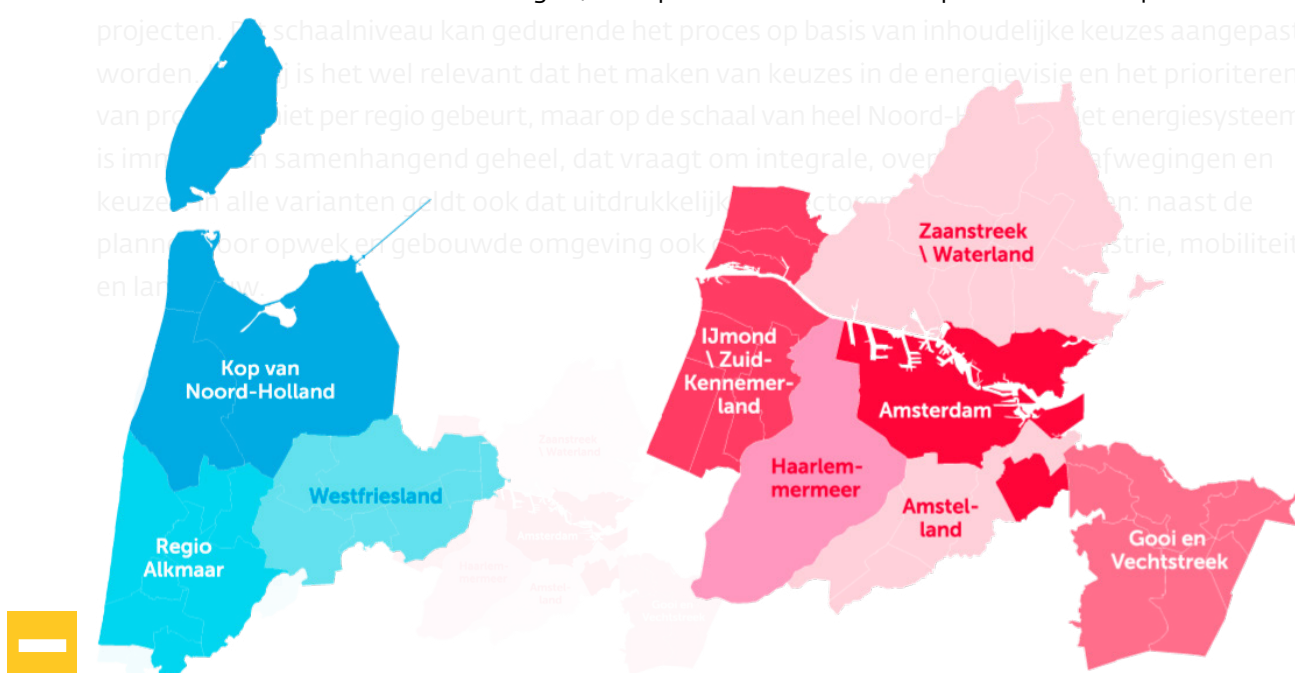
Hoe werken we daar naartoe?

Schaalniveau: Noord-Holland & 9 regio's

In de eerste iteratie is voor zowel Noord-Holland Noord als Noord-Holland Zuid afzonderlijk een pMIEK en een Energievisie opgesteld. De aanpak wordt in deze iteratie uitgevoerd op het schaalniveau van heel Noord-Holland en beide producten zullen dan ook opgesteld worden voor de provincie als geheel.

Tegelijkertijd is het wenselijk om de energievisie en pMIEK op te bouwen vanaf een kleiner schaalniveau: een gesprek over heel Noord-Holland is in veel gevallen niet concreet genoeg. Vanwege de synergie met de bestaande interbestuurlijke samenwerking wordt de verbinding gezocht met de negen bestuurlijke regio's, zoals deze ook voor de RES worden gehanteerd (zie Figuur 1) voor het inventariseren van ontwikkelingen, het opstellen van ontwikkelpaden en het definiëren van projecten.

Op schaalniveau kan gedurende het proces op basis van inhoudelijke keuzes aangepast worden. Het is wel relevant dat het maken van keuzes in de energievisie en het prioriteren van projecten niet per regio gebeurt, maar op de schaal van heel Noord-Holland. Het energiesysteem is immers in samenhangend geheel, dat vraagt om integrale, over de regio's heen afwegingen en keuzes. In alle varianten geldt ook dat uitdrukkelijk rekening moet worden gehouden met: naast de plannen voor opwek en gebouwde omgeving ook met de bestaande infrastructuur, industrie, mobiliteit en landbouw.

Figuur 1: Bestuurlijke regio's conform RES

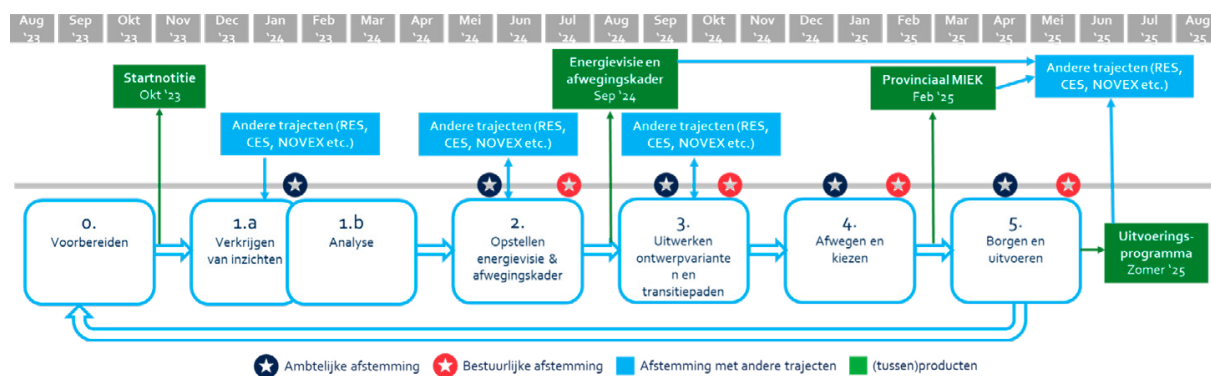
Voortbouwen op wat er al is

De vorige iteratie integraal programmeren heeft in Noord-Holland goede eerste inzichten gegeven in het te volgen proces en het toekomstige energiesysteem. De producten in deze iteratie zullen daarom zoveel mogelijk voortbouwen op de Energievisies van Noord-Holland Noord en – Zuid en pMIEK's uit de vorige iteratie. Ook het Uitvoeringsprogramma pMIEK 1.0 Noord-Holland en de uitwerking hiervan dienen als belangrijke input voor deze tweede iteratie. Daarnaast is er in Noord-Holland veel aanvullende input op het vlak van het energiesysteem, de infrastructuur en de verschillende ontwikkelingen in de regio. Documenten die al zijn vastgesteld en trajecten die al lopen worden meegenomen, zoals:

- Systemstudie Noord-Holland 2019
- Het Verstedelijkingconcept van de MRA, inclusief de onderliggende verkenningen
- Het Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord
- De CES Noordzeekanaalgebied 2022
- CES Cluster 6
- Programma Energiehoofdinfrastructuur
- Nationaal Plan Energiesysteem
- De themastudie elektriciteit (2023) van de gemeente Amsterdam en Liander
- Het Ontwikkeldkader EVA 2035 (ruimtelijke kader hoofdinfra elektriciteit)
- Regionaal Programmeren Amstelland (ESAP)
- Regionaal Programmeren Haarlemmermeer (ESAP)
- De RES Noord-Holland Noord
- De RES Noord-Holland Zuid
- De Transitievisies Warmte

Planning & Proces

Het proces rondom integraal programmeren kent verschillende stappen zoals opgesteld in de Handreiking Integraal Programmeren van de landelijke Werkgroep Integraal Programmeren (WIP) met veel ruimte voor ambtelijke en bestuurlijke afstemming. Het proces is aangepast op basis van ervaringen uit de eerste iteratie en de Handreiking vanuit de WIP.

Figuur 2: Voorlopige planning 2e iteratie

Het proces zal starten na vaststelling van de startnotitie en afgerond worden met een vastgesteld pMIEK vóór 1 februari 2025, conform de landelijk opgestelde deadline. Het schema hierboven geeft een globale indicatie van de planning, het proces en de op te stellen (tussen)producten. Er zijn 5 momenten voorzien voor ambtelijke afstemming (blauw), 4 momenten voor bestuurlijke afstemming (rood), en 4 momenten voor afstemming met andere trajecten (RES, CES, NOVEX, etc.) Deze planning is op hoofdlijnen.

Voorafgaand aan de kick-off van de tweede iteratie zal er een gedetailleerdere planning opgesteld worden in samenspraak met het consortium/adviesbureau dat de tweede iteratie Integraal Programmeren zal ondersteunen. Ondertussen is er afgesproken om wel al tijdig te beginnen met Stap 1 (zie kader hieronder). Deze stap is inventariserend, nog zonder bestuurlijke of politieke keuzes of consequenties. Zo snel mogelijk starten met Stap 1 zoals hieronder beschreven, zorgt voor voldoende tijd voor afstemming en vaststelling in de andere stappen.

Aanpak Stap 1: verkrijgen van inzicht

Doel:

- Per bestuurlijke regio inzicht 1a) in het energiesysteem, ruimtelijke ontwikkelingen en 1b de grootste regionale opgave, waaruit de belangrijkste wel/ niet programmeerbare volgen;
- Op tijd beginnen met valideren en verrijken data op regio niveau, zodat deze stap gedegen uitgevoerd kan worden.

Waarom (Lessons learned uit vorige cyclus):

- Vorige ronde te weinig data-gedreven, op deze manier beter borgen: gevalideerde en verrijkte data als goede basis voor het aanscherpen van energievisie en pMIEK;
- Aandacht voor lokale en regionale ontwikkelingen en impact op middenspannings- en laagspanningsnet, daardoor voor de energievisie en pMIEK de focus aanbrengen op keuzes die bovenregionaal gemaakt dienen te worden.

Hoofdpunten van aanpak

- Doorbouwen op wat er is opgehaald in de vorige ronde;
- In de deelregio's het beeld alvast verder aanvullen: valideren en verrijken van bekende plannen en scenario's voor verschillende sectoren;
- Liander in samenwerking met gemeenten van deelregio's;
- Opgehaalde data dient als basis voor de Energievisie en pMIEK;
- Data delen in besloten data-uitwisseling tussen Taskforce partijen.

Data & digitalisering

Gemeenten, waterschappen, provincie, netbeheerders en andere betrokken stakeholders delen onderling zo veel mogelijk relevante gegevens ten behoeve van een goede programmering rondom het energiesysteem – uiteraard binnen de wettelijke kaders. Het doel hiervan is gezamenlijke monitoring van voortgang (lerende monitoring) en faciliteren/ondersteunen van ruimtelijk programmeren. Waar gegevens vertrouwelijk zijn, gaan we hier vertrouwelijk mee om. De provincie en de netbeheerders zullen de data uitvragen bij de verschillende partijen en deze beheren. De netbeheerders zijn verantwoordelijk voor inhoudelijke analyses en doorrekeningen van de aangeleverde data. Een gedetailleerd proces rondom data delen en gebruiken wordt momenteel opgesteld door de provincie en netbeheerders en zal verder toegelicht worden tijdens de eerste fase van het integraal programmeren. De uitgangspunten zijn:

- 1. Samenwerken:** Provincie en netbeheerders werken via de Taskforce Noord-Holland (Energy Board) samen in een digitaal collaborative platform: een besloten omgeving waar data onderling gedeeld kan worden.
- 2. Valideren en verrijken:** Inzet is om dit op deelregio (zie figuur 1) niveau te doen en zoveel mogelijk via sectorale tafels waar dat kan.

3. **Borgen:** De provincie borgt de data i.s.m. netbeheerders.
4. **Analyse:** De netbeheerders maken zoveel mogelijk gebruik van gevalideerde en verrijkte data voor benodigde inhoudelijke analyses en doorrekeningen in het proces.
5. **Harmonisatie:** Streven naar zoveel mogelijk aansluiting bij de landelijke ontwikkelingen mbt data, digitalisering en monitoring ten behoeve van een toekomstbestendig energiesysteem.

Financiering en inzet

Vanaf 2023 financiert ook het Rijk het integraal programmeren deels, via een uitkering aan de provincie. Indien aanvullende middelen nodig zijn, worden hierover aanvullende afspraken gemaakt. Provincie, netbeheerders en gemeenten reserveren ambtelijke capaciteit voor deelname aan het integraal programmeren. Waterschappen en stakeholders nemen deel aan bijeenkomsten.

Communicatie

Een groot aantal stakeholders is betrokken bij het integraal programmeren van het toekomstige energiesysteem. Het is van belang om deze stakeholders goed te betrekken bij het proces. Dit gebeurt voornamelijk via de verschillende inhoudelijke werksessies, waarbij naast gemeenten, netbeheerders en waterschappen ook de andere stakeholders worden uitgenodigd zoals belangenorganisaties, brancheorganisaties, natuur- en milieuorganisaties en eventueel bedrijven. Daarnaast worden de verschillende stakeholders op de hoogte gehouden via webinars, nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten die door de Energieregio's worden georganiseerd. Daarnaast worden er gedurende het proces regelmatig regiораad-informatiesessies gehouden voor gemeenteraden, om zo ook de volksvertegenwoordigers te betrekken.

Rollen en verantwoordelijkheden

In het integraal programmeren nemen gemeenten, waterschappen, netbeheerders en andere partijen deel vanuit de eigen rollen en bevoegdheden.

Projectorganisatie

De ambtelijke projectorganisatie neemt de regie in het opstellen en uitvoeren van het proces. De projectorganisatie wordt gecoördineerd door de provincie, met bemensing vanuit gemeenten (via vertegenwoordiging), Liander, TenneT, Gasunie. De projectorganisatie komt ten minste eens per twee weken bijeen en is verantwoordelijk voor het voorbereiden van werksessies en het uitwerken van producten. Gemeenten zijn een belangrijk onderdeel van de projectorganisatie. Het is echter niet effectief of realistisch om alle gemeenten deel te laten nemen in de projectorganisatie, waardoor vertegenwoordiging noodzakelijk is: enkele gemeenten nemen daarom deel in de projectorganisatie. Bij de inhoudelijke start van de tweede iteratie zal deze vertegenwoordiging verder uitgewerkt worden. Het organiseren van de afstemming tussen de vertegenwoordigers en de overige gemeenten kan georganiseerd kunnen worden via bestaande structuren, zoals de Werkgroepen Energie-infra of bestaande (sub)regionale werkgroepen.

Ambtelijke afstemming

Reguliere ambtelijke afstemming over de inhoud en voortgang van het proces vindt plaats via de werkgroepen Energie-Infra Noord en Zuid. Daarnaast worden gemeenten, waterschappen, belangenorganisaties, bracheorganisaties en sectorale vertegenwoordigers ambtelijk betrokken bij de inhoudelijke opstelling van de Energievisie en het pMIEK. Dit gebeurt via verschillende werkateliers en regionale werksessies. Welke partijen hierbij betrokken worden, is afhankelijk van de inhoud en kan per regio en bijeenkomst verschillen. De projectorganisatie bepaalt, in samenspraak met de regio's, steeds aan het begin van elke stap welke partijen voor de verschillende bijeenkomsten worden uitgenodigd.

Bestuurlijke afstemming

De Energievisie en het pMIEK geven vorm aan het toekomstige energiesysteem van Noord-Holland. Ze zullen lange termijn keuzes rondom het energiesysteem omvatten. Daarom is het van belang dat bestuurders intensief betrokken worden bij het maken van deze keuzes. De Energievisie en het pMIEK moeten gezamenlijke en breed gedragen stukken worden. Hiervoor is inhoudelijke afstemming tussen verschillende bestuurders van groot belang. Dit zal gebeuren via de Taskforce, waaraan provincie, vertegenwoordiging van gemeenten, Liander, TenneT en Gasunie deelnemen en via het bestuurlijk overleg Energieregio XXL Noord en Zuid waar naast de provincie, Liander, alle gemeenten, waterschappen en andere stakeholders deelnemen. Gemeenteraden worden regelmatig betrokken via regiораad-informatiesessies en informatiebijeenkomsten die door de Energieregio worden georganiseerd (webinars).

Besluitvorming en vaststelling

De Startnotitie is het startpunt voor de tweede iteratie integraal programmeren en bevat afspraken over rol- en taakverdeling en besluitvormingsprocedures voor de Energievisie en het pMIEK. Deze startnotitie is ambtelijk behandeld in de Werkgroepen Energie Infra en bestuurlijk afgestemd in de Bestuurlijke overleggen van de Energieregio XXL. Na behandeling in deze bestuurlijke overleggen XXL is de startnotitie vastgesteld in Gedeputeerde Staten van de provincie (november 2023).

De Energievisie en het pMIEK omvatten inhoudelijke keuzes over het energiesysteem. Een Energievisie met de voorgenomen structurerende keuzes heeft een kaderstellend karakter, waardoor het zich mogelijk classificeert als een 'programma' onder de omgevingswet, met bijbehorende MER-plicht. Het pMIEK is eerder te zien als een uitvoering van beleid. Beide producten zijn mogelijk van invloed op bevoegdheden van colleges. Daarom zullen deze stukken, na uitgebreide afstemming in de Taskforce en het BO Energieregio XXL, gedeeld worden met de colleges van alle gemeenten en andere betrokken stakeholders voor een uitgebreide consultatie. Na deze consultatieronde zullen de stukken uiteindelijk worden vastgesteld door de Gedeputeerde Staten van de provincie.

Publieke borging

De uitwerking van de tweede iteratie integraal programmeren zal aan publieke kant landen in het Uitvoeringsprogramma 2.0. Hierin zullen per geselecteerd project afspraken gemaakt worden over de verdere uitvoering van de projecten en zal een trekker worden aangewezen. De monitoring van het Uitvoeringsprogramma zal uitgevoerd worden via de Taskforce. De provincie zal de uitkomsten van de tweede iteratie daarnaast met prioriteit borgen in andere lopende ruimtelijke trajecten en beleidsvorming. In specifieke gevallen kan de provincie instrumenten inzetten om vergunningverlening te versnellen (provinciale coördinatieregeling) of het faciliteren van ruimtelijke inpassing door middel van een projectbesluit binnen de nieuwe Omgevingswetgeving. De eventuele inzet hiervan zal worden afgestemd in de Taskforce met andere betrokken partijen.

Borging investeringsplannen netbeheerders

Netbeheerders borgen de uitkomsten van integraal programmeren in hun tweejaarlijkse investeringsplannen of investeringsbeslissingen voor niet gereguleerde infrastructuur. Op 17 april 2023 is de ministeriële regeling voor het investeringsplan gewijzigd. Hierin wordt bepaald dat netbeheerders bij het bepalen van de volgorde van uitbreidingsinvesteringen prioriteit moeten geven aan pMIEK-projecten, tenzij investeringen onderling een andere volgorde rechtvaardigen. Bij het bepalen van de volgorde van uitbreidingsinvesteringen houden de netbeheerders namelijk ook rekening met technische, economische en maatschappelijke waarden. De netbeheerders zorgen voor een optimale verdeling van kritische resources over verschillende categorieën van werkzaamheden.

Rollen en verantwoordelijkheden

Alle partijen nemen deel aan het integraal programmeren vanuit de eigen rollen en verantwoordelijkheden. In de tabel hieronder zijn de rollen en verantwoordelijkheden weergegeven per partij.

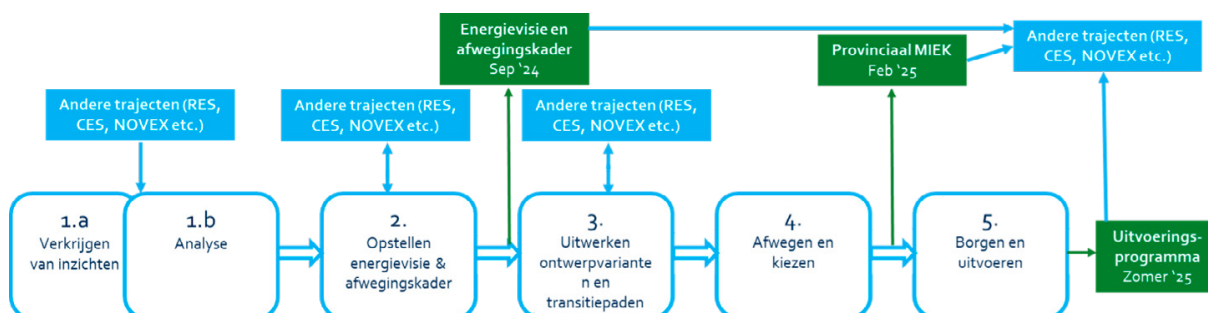
Partij	Rol en verantwoordelijkheden
Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> • Leveren van inbreng op lokale en regionale ontwikkelingen in energievraag en -aanbod; • Mede vormgeven aan invulling en keuzes Energievisie en pMIEK (zowel bestuurlijk als ambtelijk); • Doorvertalen van Energievisie en pMIEK naar ruimtelijke plannen en beleid; • Deelname aan projectorganisatie (vertegenwoordiging van gemeenten).
Provincie	<ul style="list-style-type: none"> • Leveren van inbreng op regionale ontwikkelingen in energievraag en –aanbod; • Vaststelling startnotitie, energievisie en pMIEK; • Doorvertalen van Energievisie en pMIEK naar ruimtelijke plannen en beleid in samenhang met andere beleidsterreinen; • Eindverantwoordelijke voor het proces van integraal programmeren; • Deelname aan projectorganisatie.
Liander	<ul style="list-style-type: none"> • Mede-trekker pMIEK-proces; • Leveren inzicht in mogelijkheden en knelpunten in toekomstige energiesysteem o.b.v. (bestaande) analyses, uitwerkingen en/of doorrekeningen van (impact op) het energiesysteem; • Adviseren over de invulling van de energievisie en het pMIEK; • Instemmen startnotitie, energievisie en pMIEK via Taskforce; • Doorvertalen Energievisie en pMIEK naar investeringsplannen; • Deelname aan projectorganisatie.
TenneT/ Gasunie	<ul style="list-style-type: none"> • Leveren inzicht in mogelijkheden en knelpunten in toekomstige energiesysteem o.b.v. (bestaande) analyses, uitwerkingen en/of doorrekeningen/analyses van (impact op) het energiesysteem; • Adviseren over de invulling van de energievisie en het pMIEK; • Instemmen startnotitie, energievisie en pMIEK via Taskforce Doorvertalen Energievisie en pMIEK naar investeringsplannen; • Deelname aan projectorganisatie.
Waterschappen	<ul style="list-style-type: none"> • Leveren van inbreng op regionale ontwikkelingen in energievraag en –aanbod, specifiek voor vitale functies; • Input leveren voor energievisie & het pMIEK (zowel bestuurlijk als ambtelijk); • Doorvertalen Energievisie en pMIEK naar beleid en plannen.
Betrokkenen uit sectoren (brancheorganisaties, belangenpartijen, sectorale vertegenwoordigers etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Leveren van inbreng op regionale ontwikkelingen in energievraag en –aanbod; • Input leveren voor energievisie & het pMIEK (zowel bestuurlijk als ambtelijk); • Doorvertalen Energievisie en pMIEK naar beleid en plannen.
Inwoners	<ul style="list-style-type: none"> • Door het hoge abstractieniveau zal er op het schaalniveau van integraal programmeren geen bewonersparticipatie plaatsvinden. Wel worden inwoners betrokken bij de concrete uitwerking van integraal programmeren op projectniveau, via gemeenten of ruimtelijke procedures; • Inwoners kunnen worden geïnformeerd door middel van communicatie zoals aan de raden wordt verstrekt en/of via publieksinformatie via provinciale site.

Samenhang met andere trajecten en sectoren

Het integraal programmeren kent een sterke inhoudelijke samenhang met een groot aantal trajecten en (sectorale) samenwerkingsgremia. Een greep uit deze trajecten:

- Nationaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK)
- Programma Infrastructuur Duurzame Industrie (PIDI)
- Nationaal Plan Energiesysteem (NPE)
- Programma Energiehoofdstructuur (PEH)
- NOVEX MRA, NZKG, Schiphol
- Spoor 1 (versnellen) en 3 (slimme oplossingen) van de Taskforce Noord Holland
- Het provinciale 'ruimtelijk voorstel' (voorheen: ruimtelijke puzzel)
- De Verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio Amsterdam
- Het warmtespoor van de Metropoolregio Amsterdam
- De Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord
- De Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid

- De Cluster Energiestrategie Noordzeekanaalgebied (CES NZKG)
- De provinciale Cluster Energie Strategie verspreide industrie (pCES of CES 6)
- De Nationale Agenda Laadinfrastructuur: MRA-e (NAL)
- De taskforce netcongestie van de gemeente Amsterdam, Liander, TenneT, en Port of Amsterdam
- Het regionaal programmeren in Amstelland (ESAP)
- Het regionaal programmeren in Haarlemmermeer (ESAP)
- Programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ)
- En nog diverse andere trajecten (deze lijst is niet uitputtend)

De projectorganisatie voor het integraal programmeren zoekt ambtelijk actief de verbinding met deze programma's (zie figuur 2): we vragen om input (stap 1) en we nodigen vertegenwoordigers van de programma's uit bij werksessies voor verdere afstemming (stap 2 & 3). Daarnaast zal er in deze iteratie nadrukkelijk gekeken worden hoe de uitkomsten uit de Energievisie en het pMIEK vertaald worden naar andere schaalniveaus en beleidsdomeinen. Hiervoor is het van belang dat zowel bestuurlijk als ambtelijk collega's uit andere beleidsdomeinen aangehaakt en geïnformeerd worden. In het processchema hierboven staat aangegeven in welke fase van het proces deze andere trajecten worden betrokken.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Fotografie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

The Creative Hub

Haarlem, November 2023